

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол від 22.06.2022 № 5

Заступник голови вченої ради

М. Кор/ НАМН України, професор

Ю. П. Вдовиченко

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ
ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»

КИЇВ – 2022

Програма інтернатури випускників вищих медичних навчальних закладів за спеціальністю «Медицина невідкладних станів» розроблена та адаптована співробітниками кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я імені П.Л. Шупика на основі Примірної програми інтернатури випускників вищих медичних навчальних закладів за спеціальністю «Медицина невідкладних станів» розробленої співробітниками кафедр медицини катастроф та військової медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України», кафедри медицини невідкладних станів та медицини катастроф Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України; кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії Харківського національного медичного університету МОЗ України згідно з наказом МОЗ України від 18.07.2019 р № 1642 «Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я», наказом МОЗ України від 22.06.2021 р. № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію» та Положення про інтернатуру затвердженого наказом МОЗ України від 19.09.1996 року № 291.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Сергій ГУР'ЄВ Заступник директора Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України», доктор медичних наук, професор

Георгій РОЩІН Завідувач кафедри медицини катастроф та військово-медичної підготовки НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Волосовець Антон завідувач кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, доцент

Зозуля Іван професор кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

Іващенко Олег	доцент кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, кандидат медичних наук, доцент
Вербицький Ігор	доцент кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, кандидат медичних наук, доцент
Крамарева Ольга	доцент кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, кандидат медичних наук, доцент
Бойко Аліна	асистент кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, кандидат медичних наук (доктор філософії)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інтернатура (первинна спеціалізація) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників медичних факультетів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста зі спеціальності «Медицина невідкладних станів». Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах медичних закладів вищої освіти і закладів післядипломної освіти та стажування в базових установах охорони здоров'я.

Теоретична підготовка. Підготовка лікарів в інтернатурі зі спеціальності «Медицина невідкладних станів» проводиться на кафедрі медицини невідкладних станів за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі навчального плану і уніфікованої програми інтернатури. Теоретична підготовка на очній частині навчання на кафедрі включає читання лекцій, проведення практичних та семінарських занять. Поміж тим додаткові курси навчальної програми лікарі-інтерни вивчають під час очної частини навчання на відповідних кафедрах.

Діагностична робота. Основна мета цього розділу роботи – оволодіння основними сучасними методами діагностики невідкладних станів. Не дивлячись на навчання у медичному закладі вищої освіти, вдосконаленню знань з діагностики необхідно приділяти особливу увагу. Перш за все йде мова про закріплення отриманих раніше знань, набуття навичок на такому рівні, який міг би бути основою для подальшої самостійної роботи. По-друге, у деяких лікарів-

інтернів знання з того, чи іншого питання недостатні, що вимагає планомірного, систематичного їх поповнення чи повторення.

Лікувальна робота. Основною метою та завданням підготовки в інтернатурі є набуття та вдосконалення професійних навичок з основних розділів медицини невідкладних станів, вивчення клініки та діагностики невідкладних станів, методів консервативного лікування, готовності лікарів-інтернів до самостійної лікарської роботи. У процесі підготовки лікарі-інтерни засвоюють принципи і методи лікування невідкладних станів і, в першу чергу, тих, що вимагають вирішення питань лікувальної тактики. Всі діагностичні та лікувальні маніпуляції лікар інтерн погоджує з куратором, завідувачем відділення та палатним лікарем.

Науково-практична робота. Основу науково-практичної роботи складають аналізування клінічних спостережень та опрацювання архівних матеріалів відділень. Лікарі-інтерни, які планують займатися науково-дослідною роботою, повинні зробити доповідь на заключній науково-практичній конференції, що організовується наприкінці проходження інтернатури.

Організаційно-методична форма навчання. Охарактеризована вище практична діяльність, теоретична підготовка, науково-дослідна робота і виховні аспекти навчання в інтернатурі є єдиною інтегральною системою органічно пов'язаних між собою різних сторін одного і того ж процесу – навчання спеціальності і формування світогляду лікаря.

Клінічний обхід пацієнтів. Мета обходу – систематичне колективне обговорення всіма лікарями відділення клінічних питань. Основна роль належить лікуючому лікарю і особі, що проводить обхід (завідувач кафедри, доцент, завідувач відділенням). Здійснюється огляд пацієнтів, перевірка відповідності діагнозу суб'єктивних і об'єктивних проявів захворювання, даних лабораторних, інструментальних досліджень, уточнюється діагноз, визначається вибір додаткових методів діагностики, оцінюється правильність дій лікаря і вирішується питання подальшої тактики.

Клінічний розбір пацієнтів є одним з основних і ефективних методів навчання лікарів-інтернів, який проводиться, в основному, після обходу хворих. У клінічному розборі обов'язкова участь усіх лікарів відділення та лікарів-інтернів. У клінічному розборі пацієнта, якого курує лікар-інтерн, останній доповідає всі відомості, що стосуються історії хвороби.

Ранкові конференції лікарів. Керівник повинен забезпечити активну участь лікарів-інтернів на цих конференціях. Необхідно вимагати ознайомлення їх із станом хворих, що знаходяться у важкому стані та з нев'ясненим діагнозом, незалежно від того, хто є їх лікуючим лікарем.

Консиліуми. Дидактична вартість консиліумів є ідентичною значенню клінічних розборів. Бажано перед консиліумом провести з лікарями-інтернами спеціально для них призначений клінічний розбір з детальним ознайомленням з історією хвороби та загостренням уваги на клінічній проблематиці, що

повинна бути вирішена.

Клініко-патологоанатомічні конференції. На відміну від інших клінічних розборів, конференція надає повноцінну, завершену інформацію про пацієнта, що обумовлено ретроспективним характером аналізу і остаточною верифікацією усіх сумнівних клінічних міркувань патолого-анатомічним розтином. Дидактична вартість зростає у випадках, якщо лікарі-інтерни приймали участь у лікуванні хворого.

Науково-практичні конференції лікарні чи відділення. Участь в них лікарів-інтернів у ролі доповідачів бажана. По можливості, необхідно уникати доповідей реферативного характеру, хоч вони також допустимі. Подібні доповіді в певному ступені відмежовують теорію від практики; у зв'язку з відсутністю безпосереднього практичного додатку, викладений теоретичний матеріал фіксується у пам'яті, як правило, гірше.

В разі необхідності, враховуючи рівень базисних знань, регіональну патологію, актуальність та специфіку завдань охорони здоров'я регіону та інші обставини, кафедра може вносити корективи та доповнення в навчальні години, які регламентовані навчальними планами, в межах 20% від загального об'єму часу.

Програмою інтернатури з медицини невідкладних станів протягом 2-річного періоду (22 місяці) передбачено: 6,0 місяців навчання на профільних і суміжних кафедрах і 16,0 місяців стажування на клінічних базах. Підготовка лікарів-інтернів на кафедрах вищих медичних навчальних закладів включає такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Ці заняття проводяться на кафедрі медицини невідкладних станів та інших профільних кафедрах, які розглядають питання, що в ходять до компетенцій та кваліфікаційних характеристик лікаря з медицини невідкладних станів: анестезіології та ренаміатології, кардіології, неврології, хірургії, акушерства тощо. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у семінарських заняттях, науково-практичних і патологоанатомічних конференціях. На практичних заняттях лікарі-інтерни під керівництвом викладача опановують практичні навички з медицини невідкладних станів та суміжних дисциплін.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Медицина невідкладних станів
Передумови вступу	Ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», 228 «Педіатрія»
Форма походження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права	Безперервний професійний розвиток. Можлива

інтерна	подальша підготовка на третьому (освітньонауковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Кожну практичну навичку лікар-інтерн з медицини невідкладних станів повинен навчитися виконувати самостійно (рівень С)
Обсяг програми	2,0 академічних роки, 114,4 кредитів ЄКТС (3432 годин практичного та теоретичного навчання (1 академічна година – 45 хв), додаткова програма)

ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 24 місяця (3432 години 114,4 кредитів)

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (936 годин, 23,4 кредити ECTS), перший рік навчання – 3,0 місяці (15,6 кредитів ECTS); другий рік навчання – 3 місяці (15,6 кредитів ECTS).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (83,2 кредитів ECTS).

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Роки навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
Другий	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Примітка: Б – стажування на базі;
К – навчання на кафедрі та суміжних кафедрах;
В – відпустка.

Початок навчання в інтернатурі з 1 серпня на базі стажування. Графіком навчального процесу для лікарів-інтернів передбачено:

- серпень (1 місяць) – на базі стажування;

- вересень – листопад (3 місяці) – навчання на кафедрі;
- грудень – березень (15 місяців) – на базі стажування;
- липень – (2 місяця) – відпустка;
- квітень - червень (3 місяці) – навчання на кафедрі.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
практичної підготовки лікарів-інтернів
на базі стажування зі спеціальності «Медицина невідкладних станів»
 (заочна частина інтернатури)
 Тривалість навчання – 16 місяців (3432 год.)

Назва відділення (установи, відділення)	Код, назва курсу навчальної програми	Кількість навчальних годин	Число тижнів практичної роботи
Відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільних лікарень інтенсивного лікування		1895	379
Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.		600	120
Р а з о м:		2496	499

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності
«Медицина невідкладних станів»
 (очна частина інтернатури)
 Тривалість навчання – 6 місяців (936 год.)

I. Навчання на профільній кафедрі
Тривалість навчання на профільній кафедрі - 6 місяців (936 год.)

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Семінари	Практичні	Всього
1	2	3	4	5	6
1	Принципи діяльності системи екстреної медичної допомоги	4	10	14	28
2	Реанімація та інтенсивна терапія при невідкладних станах	24	32	44	100

3	Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи	20	30	42	92
4	Діагностика та невідкладна допомог при гострих хірургічних захворювання та полі-травмі	20	26	34	80
5	Діагностика та невідкладна допомог при травмі	20	26	34	80
6	Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях та травмах нервової системи	24	32	44	100
7	Діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях та інтоксикаціях	20	26	40	86
8	Діагностика та невідкладна допомога допомога при гострих захворюваннях і невідкладних станах у дітей різних вікових груп	6	8	16	30
9	Діагностика та невідкладна допомога при гострих акушерських розладах та гінекологічних захворюваннях	4	6	14	24
10	Діагностика та невідкладна допомога при гострих психічних захворюваннях	2	2	2	6
11	Діагностика а невідкладна допомога при інфекційних хворобах та інфекційний контроль	4	6	14	24
12	Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях і	2	4	6	12

	травмах в урології				
13	Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях та травмах ока	2	2	2	6
14	Діагностика та невідкладна допомога при травмах ЛОР-органів	2	2	2	6
15	Діагностика та невідкладна допомога при ендокринних захворюваннях	2	2	2	6
	Базисний контроль				2
	Підсумковий річний контроль знань				4
	Іспит				6
	Конференції				4
РАЗОМ		156	214	310	696
Додаткові програми :					
1	Військово-медична підготовка				24
2	Імунопрофілактика				6
3	Критичні стани (діагностика, лікування)				156
4	Організація екстреної медичної допомоги (ЕМД) постраждалим за умов надзвичайних ситуацій (НС)				36
5	Особливо небезпечні інфекції				6
6	СНІД і вірусні гепатити				6
7	Туберкульоз				6
РАЗОМ					240
ВСЬОГО					936

**НІФІКОВАНА ПРОГРАМА
спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності
«Медицина невідкладних станів»**

Код курсів, розділів, тем, елементів	Назва курсів, розділів, тем, елементів
---	---

КУРС - 1	
Принципи діяльності системи екстреної медичної допомоги	
1.1.	Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, його функції та задачі. Головні структурні підрозділи
1.2.	Організація роботи диспетчерської служби, зв'язок.
1.3.	Організація госпіталізації хворих.
1.4.	Відділення екстреної (швидкої) медичної допомоги, його задачі і функції
1.5.	Показники якості діагностики та лікування на догоспітальному етапі
1.6.	Обчислювальна техніка, АСУ “швидка допомога”, АСУ “госпіталізація”
1.7.	Виїзні бригади відділення екстреної (швидкої) медичної допомоги (склад, обладнання, медична документація)
1.8.	Правила поведінки на місці події та у відділенні ЕМД
1.9.	Міжособистісна комунікація та командна взаємодія при наданні екстреної медичної допомоги
1.10.	Дисципліна труда. Дисциплінарна відповідальність. Лікарські помилки
КУРС - 2	
Реанімація та інтенсивна терапія при невідкладних станах.	
2.1.	Термінальні стани. Передагонія, агонія, клінічна смерть
2.2.	Діагностика раптової коронарної смерті. Причини, симптоми, лікувальні заходи
2.3.	Масаж серця, методика проведення, показники ефективності
2.4.	Фармакологія ліків, які застосовуються для відновлення серцевої діяльності, дози та порядок введення
2.5.	Шляхи введення ліків при термінальних станах
2.6.	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів
2.7.	Інтубація трахеї. Покази та протипокази. Ускладнення інтубації та їх профілактика
2.8.	Застосування ларингеальної маски. Переваги та недоліки ларингеальної маски перед інтубацією трахеї
2.9.	Гостра дихальна недостатність. Діагностика та невідкладна допомога
2.10.	Штучна вентиляція легень. Види та способи, покази та ускладнення
2.11.	Допоміжна вентиляція легень. Покази і методи проведення. Киснева терапія
2.12.	Церебральна реанімація. Запобігання набряку мозку. Антигіпоксанти та протектори мозку
2.13.	Методи здійснення судинного доступу
2.14.	Особливості інфузійної терапії на догоспітальному етапі

2.15.	Реанімація та інтенсивна терапія при шокових станах
2.16.	Гіповолемічний шок. Патогенез, клініка, діагностика, інтенсивна терапія
2.17.	Особливості перебігу шоку при травмі та опіках
2.18.	Інфекційно-токсичний шок. Патогенез, клініка, діагностика, принципи терапії на догоспітальному етапі
2.19.	Анафілактичний шок
2.20.	Синдром позиційного здавлення. Патогенез, клініка, невідкладна допомога і інтенсивна терапія на догоспітальному етапі
2.21.	Діагностика коми. Невідкладна допомога при порушеннях вітальних функцій організму при комах
2.22.	Утоплення. Види. Патогенез, клініка, невідкладна допомога
2.23.	Механічна асфіксія, види, невідкладна допомога
2.24.	Ураження електричним струмом. Види, патогенез, клініка, невідкладна допомога
2.25.	Сонячний та тепловий удари. Патогенез, клініка, невідкладна допомога
2.26.	Гіпотермія. Патогенез, клініка, діагностика. Особливості інтенсивної терапії та серцево-легеневої реанімації при гіпотермії
2.27.	Набряк мозку. Патогенез, клініка, інтенсивна терапія
2.28.	Бронхіальна астма. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога при приступі бронхіальної астми. Астматичний статус. Клініка. Невідкладна допомога
2.29.	Етичні аспекти реанімації. Підтримка рідних реанімованої
КУРС - 3	
Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи	
3.1.	ЕКГ діагностика невідкладних станів в кардіології (ЕКГ при гострому коронарному синдромі, ЕКГ при порушенні ритму та провідності, ЕКГ при гіпертрофії відділів серця)
3.2.	Клініка та диференційна діагностика різних форм стенокардії. Невідкладна допомога.
3.3.	Поняття гострого коронарного синдрому.
3.4.	Гострий коронарний синдром без підйому сегмента ST. Діагностика та невідкладна допомога.
3.5.	Гострий коронарний синдром з підйомом сегмента ST. Діагностика та невідкладна допомога.
3.6.	Тромболітична терапія. Показання до проведення. Критерії ефективності. Ускладнення.
3.7.	Діагностика та невідкладна допомога при гострих порушеннях серцевого ритму.

3.8.	Екстрасистолія. Етіологія. Класифікація. Діагностика. Прогностичне значення. Надання невідкладної допомоги.
3.9	Надшлуночкові пароксизмальні порушення (надшлуночкові пароксизмальні тахікардії, фібриляція, тріпотіння передсердь). Етіологія. Діагностика. Медикаментозне та електроімпульсне лікування.
3.10.	Шлуночкові пароксизмальні порушення (шлуночкова тахікардія, прискорений ідіоventрикулярний ритм, фібриляція, тріпотіння шлуночків). Етіологія. Діагностика. Медикаментозне та електроімпульсне лікування
3.11.	Діагностика та невідкладна допомога при гострих брадикардіях та порушеннях провідності серця. Медикаментозне лікування. Електрокардіостимуляція.
3.12.	Гостра пневмонія. Класифікація. Клініка. Діагностика. Ускладнення. Медикаментозна терапія.
КУРС - 4	
Діагностика та невідкладна допомог при гострих хірургічних захворювання та політравмі	
4.1.	Гострі хірургічні захворювання шлунку і дванадцятипалої кишки
4.2.	Перфоративні виразки шлунку і дванадцятипалої кишки
	Гостра шлунково-кишкова кровотеча
4.3.	Опіки шлунку та кишечника
4.5.	Гострі хірургічні захворювання печінки і жовчовивідних шляхів
4.6.	Гострий холецистит
4.7.	Гострі хірургічні захворювання підшлункової залози
4.8.	Гострий панкреатит
4.9.	Гострі хірургічні захворювання кишечника
4.10.	Гострий аппендицит
4.11.	Гостра кишкова непрохідність
4.12.	Перитоніт
4.13.	Стани, які симулюють захворювання органів черевної порожнини
4.15.	Гострі гнійно-некротичні захворювання
4.16.	Гострі екстракардіальні захворювання судин
4.17.	Розшаровуюча аневризма аорти та ТЕЛА

4.18.	Гострі судинні захворювання кишечника
4.19.	Гострі захворювання периферичних судин
4.20.	Діагностико-лікувальна тактика при політравмі
КУРС - 5	
Діагностика та невідкладна допомога при травмі	
5.1.	Пошкодження грудної клітки
5.2.	Невідкладна допомога і тактика лікування при відкритих і закритих пошкодженнях грудної клітини
5.3.	Пошкодження органів черевної порожнини
5.4.	Клініка, діагностика та лікування при відкритих та закритих пошкодженнях органів черевної порожнини
5.5.	Поєднані і множинні пошкодження грудної клітини і органів черевної порожнини
5.6.	Методи зупинки кровотечі при пошкодженнях кінцівок
5.7.	Переломи і вивихи
5.8.	Переломи і вивихи верхньої кінцівки і плечового поясу
5.9.	Переломи і вивихи нижньої кінцівки
5.10.	Принципи надання невідкладної допомоги при травмах опорно-рухового апарату
5.11.	Пошкодження хребта та кісток тазу
5.12.	Транспортна іммобілізація при переломах кінцівок, хребта, тазу
5.13.	Множинні, поєднані і комбіновані пошкодження опорно-рухового апарату
КУРС - 6	
Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях та травмах нервової системи	
6.1.	Топічна діагностика та методика дослідження нервової системи
6.2.	Руховий аналізатор, синдром його ураження
6.3.	Чутливість, діагностика уражень чутливої системи
6.4.	Діагностика синдромів ураження кори головного мозку
6.5.	Діагностика уражень черепних нервів
6.6.	Спинний мозок, діагностика його уражень на різних рівнях
6.7.	Екстрапірамідна система, синдроми ураження
6.8.	Вегетативна нервова система. Вегетативні синдроми (СВД, вегетативні пароксизми, прогресуюча вегетативна недостатність, лицеві симпаталгії)
6.9.	Менінгеальний синдром
6.10.	Черепно-мозкова травма (ЧМТ)
6.11.	Струс головного мозку
6.12.	Забой головного мозку
6.13.	Стиснення головного мозку

6.14.	Особливості ЧМТ при алкогольній інтоксикації
6.15.	Особливості ЧМТ у дітей
6.16.	Особливості ЧМТ у осіб похилого віку
6.17.	Поєднана черепно-мозкова травма
6.18.	Хребетно-спинномозкова травма. Струс спинного мозку. Забій спинного мозку. Стиснення спинного мозку. Клініка, діагностика, невідкладна допомога, принципи госпіталізації і транспортування
6.19.	Травми і захворювання периферичної нервової системи
6.20.	Травми периферичної нервової системи
6.21.	Вертеброгенні радикуліти
6.22.	Гострі порушення мозкового кровообігу
6.23.	Перехідні порушення мозкового кровообігу
6.24.	Ішемічний інсульт
6.25.	Геморагічний інсульт
6.26.	Аневризми, артеріо-венозні мальформації судин головного мозку
6.27.	Гострі порушення спінального кровообігу
6.28.	Епілепсія і судомні стани. Ургентні стани при епілепсії
6.29.	Інфекційні захворювання нервової системи. Менінгіти, енцефаліти, поліомієліт. Ураження нервової системи при грипі
6.30.	Пухлини головного і спинного мозку з інсультоподібним перебігом
6.31.	Захворювання вегетативної нервової системи
6.32.	Головний біль. Мігрень
КУРС - 7	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях та інтоксикаціях.	
7.1	Основи загальної токсикології
7.2.	Поняття про отруту та отруєння
7.3.	Види отруєнь
7.4.	Діагностика гострих отруєнь
7.5.	Поняття про токсидроми
7.6.	Основні напрямки лікування гострих отруєнь
7.7.	Методи прискореного видалення токсичних речовин
7.8.	Антидотна терапія
7.9.	Симптоматична терапія
7.10.	Фармакологічні аспекти взаємодії лікарських засобів між собою та з токсикантами
7.11.	Клініка, діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях органічними та неорганічними сполуками
7.12.	Гострі отруєння опікаючими речовинами
7.13.	Отруєння важкими металами
7.14.	Гострі отруєння спиртами
7.15.	Гострі отруєння альдегідами
7.16.	Гострі отруєння метгемоглобінутворювачами
7.18.	Гострі отруєння чадним та природним газами і продуктами горіння

	пластмас
7.19.	Гострі отруєння хлорованими вуглеводнями
7.20.	Гострі отруєння фосфорорганічними інсектицидами
7.21.	Клініка, діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях медикаментами
7.22.	Гострі отруєння психотропними медикаментами
	Гострі отруєння кардіотоксичними медикаментами
7.23.	Клініка, діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях отрутами рослинного походження
7.24.	Гострі отруєння грибами
7.25.	Клініка, діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях отрутами тваринного походження
7.26.	Укуси змій
7.27.	Укуси комах
7.28.	Гостра печінкова недостатність, печінкова кома
7.29.	Гостра ниркова недостатність, уремична кома
7.30.	Отруєння бойовими отруйними речовинами
КУРС - 8	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях і невідкладних станах у дітей різних вікових груп	
8.1.	Невідкладна медична допомога щойнонародженим
8.1.2.	Визначення життєвих показників щойнонародженої дитини: колір шкіри, пульс, рефлектора збудливість, м'язовий тонус та дихання – складові елементи шкали Апгар.
8.1.3.	Алгоритм проведення реанімації щойнонародженої дитини.
8.2.	Невідкладна медична допомога дітям.
8.2.1.	Нормальні значення життєвих показників для дітей різного віку.
8.2.2.	Розпізнавання критичного стану у педіатричного пацієнта.
8.2.3.	Особливості патофізіології шоку у дітей. Класифікація шоку.
8.2.4.	Поняття про гіповолемічний, дистрибутивний, обструктивний, кардіогенний шок. Невідкладна допомога.
8.2.5.	Гострі розлади нижніх дихальних шляхів у дітей (бронхіальнаастма, бронхіоліт, пневмонія), причини їх виникнення, симптоми, лікування та надання невідкладної медичної допомоги.
8.2.6.	Вроджені і набуті вади серцево-судинної системи. Критичні порушення ритму у дітей/ кардіоверсія у дітей різних вікових груп. Надання невідкладної медичної допомоги.
8.2.7.	Менінгіти та енцефаліти у дітей.. Невідкладна медична допомога.
	Синкопе у дітей. Невідкладна медична допомога.
КУРС - 9	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих акушерських розладах та гінекологічних захворюваннях	
9.1.	Найбільш поширені акушерські терміни та їх визначення

9.2.	Огляд вагітної у невідкладному стані.
9.3.	Кровотечі під час вагітності. Класифікація. Кровотечі у третьому триместрі, причини її виникнення та невідкладна допомога
9.4.	Особливості перебігу вагітності у жінок з супутньою патологією.
9.5.	Періоди пологів. Позагоспітальні пологи.
9.6.	Ведення фізіологічних та ускладнених пологів
9.7.	Тактика при пологах із високими факторами ризику
9.8.	Допомога при ускладненнях після пологів
9.9.	Патофізіологія гострих гінекологічних розладів (запальних захворювань органів малого тазу, захворювань, що передаються статевим шляхом, розриву кисти яйника, позаматкової вагітності, вагінальної кровотечі, абдомінального болю при травмі)
9.10.	Особливості огляду та невідкладна допомога пацієнткам, що стали жертвами сексуального насильства.
КУРС - 10	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих психічних захворюваннях	
10.1.	Гострі психічні розлади у пацієнтів. Заходи безпеки.
10.2.	Ведення пацієнтів з гострими психічними захворюваннями на етапі ЕМД.
10.3.	Методи знерухомлення пацієнтів (фізичні та медикаментозні).
10.4.	Особливості невідкладної допомоги пацієнтам у стані психозу.
10.5.	Нормативно-правові документи.
КУРС - 11	
Діагностика та невідкладна допомога при інфекційних хворобах та інфекційний контроль	
11.1.	Визначення поняття «інфекційне захворювання» та «інфекційний контроль»
11.2.	Поняття про санітарно-епідеміологічний режим.
11.3.	Шляхи розповсюдження інфекційних захворювань.
11.4.	Захист населення від розповсюдження інфекційних захворювань.
11.5.	Обов'язок та повноваження фахівця щодо захисту населення від
11.6.	Засоби індивідуального захисту та особистої безпеки.
11.7.	Загальні принципи огляду та невідкладної допомоги пацієнтам з інфекційними захворюваннями на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.
11.8.	Патофізіологія менінгіту, особливості огляду та лікування.
11.9.	Патофізіологія вірусної інфекції, особливості огляду та лікування.
11.10.	Інфекційні хвороби сучасності. Епідемія COVID-19.
КУРС - 12	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях і травмах в урології	
12.1.	Проведення первинного та вторинного огляду пацієнтів з гострими захворюваннями нирок та сечостатевої системи. Фактори, які

	впливають на визначення пріоритету госпіталізації пацієнтів із захворюваннями нирок та сечостатевої системи. Особливості при зборі анамнезу.
12.2.	Порівняльна характеристика типів больового синдрому при гострих захворюваннях нирок та сечостатевої системи, їх зв'язок з попереднім діагнозом на етапі ЕМД.
12.3.	Патофізіологія, особливості огляду та лікування пацієнтів із епідидимітом, фімозом, пріапізмом, доброякісною гіпертрофією простати, аномальними утвореннями у яєчках та перекрутом.
КУРС - 13	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях та травмах ока	
13.1.	Гострий приступ глаукоми.
13.2.	Травматичні ушкодження органів зору.
13.3.	Опіки очей.
КУРС - 14	
Діагностика та невідкладна допомога при травмах ЛОР-органів	
14.1.	Отогематома.
14.2.	Сторонні тіла зовнішнього слухового проходу.
14.3.	Травма барабанної перетинки.
14.4.	Перелом піраміди скроневої кістки.
14.5.	Перелом кісток носа.
14.6.	Носові кровотечі.
КУРС - 15	
Діагностика та невідкладна допомога при гострих ендокринних захворюваннях	
15.1.	Збір анамнезу у пацієнтів з гострими розладами ендокринної системи за допомогою алгоритму SAMPLE.
15.2.	Діабет. Патофізіологія. Поняття про низький та високий рівень глюкози у крові. Гіперглікемічні та гіпоглікемічні стани
15.3.	Особливості надання невідкладної медичної допомоги пацієнтам із гіпоглікемічною комою.
15.4.	Гіперглікемія, патофізіологія її розвитку, невідкладна допомога
15.5.	Тиреотоксикоз та тиреотоксичний кризу, та відношення цих станів до гіпертиреозидизму.

СТАТУС ЛІКАРЯ - ІНТЕРНА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

«МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»

В адміністративному відношенні лікар - інтерн підпорядковується керівництву базової лікувально-профілактичної установи. На нього повністю поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, права та пільги, що встановлені для медичних працівників даної медичної установи. Під час

проходження інтернатури, при здійсненні функції лікаря, він володіє правами і несе відповідальність за свої дії на рівні з іншими лікарями.

Відповідно з існуючим положенням про інтернатуру лікар - інтерн повинен самостійно забезпечувати діагностичний та лікувальний процес під керівництвом безпосереднього керівника або досвідченого фахівця. Лікар – інтерн не може працювати самостійно, оскільки при його обмеженій компетентності неможливе вирішення складних клінічних, організаційних чи діагностичних завдань.

Самостійність повинна бути суворо контрольована керівником. Ступінь самостійності повинен прогресивно зростати в процесі навчання, і, в результаті, до кінця інтернатури підготовка лікаря-інтерна повинна відповідати поставленим вимогам самостійності у вирішенні клінічних задач, передбачених програмою.

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ,
ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ЛІКАР-ІНТЕРН ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ**

№ п/п	Назва вмінь	Рівець
1	Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів	С
2	Проведення штучної вентиляції легень	С
3	Інгаляція кисню	С
4	Встановлення діагнозу термінального стану	С
5	Прийом Геймліха	С
6	Пункція та катетеризація периферичних вен	С
7	Проведення зовнішнього масажу серця	С
8	Шляхи введення ліків при невідкладній допомозі	С
9	Дефібриляція (кардіоверсія)	С
10	Запис та розшифровка ЕКГ	С
11	Конікопункція, конікотомія	С
12	Введення зонда Блекмора-Сингстекена	С
13	Правила застосування джгута	С
14	Пункція та дренивання плевральної порожнини	С
15	Катетеризація сечового міхура	С
16	Накладання шийного комірця	С
17	Накладання шин при травмах	С
18	Пальцеве дослідження прямої кишки	С
19	Надлобкова пункція сечового міхура	С
20	Промивання шлунка при отруєннях	С
21	Промивання очей при ураженнях хімічними речовинами	С
22	Ведення пологів поза стаціонаром	С
23	Передня тампонада порожнини носа	С

24	Визначення менінгеальних симптомів	С
25	Визначення ступеня порушення свідомості хворого чи постраждалого	С
26	Визначення рухових та чутливих порушень	С

**ОСВІТНЯ – КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ»**

Згідно вимог кваліфікаційної характеристики, затвердженої МОЗ України, лікар-спеціаліст з медицини невідкладних станів

ПОВИНЕН ЗНАТИ:

I. Загальні знання:

- основи законодавства про охорону здоров'я та директивні документи, що визначають діяльність органів та закладів охорони здоров'я;
- загальні принципи організації служби екстреної (швидкої) медичної допомоги, діючі накази та інші документи, що регламентують її роботу, права та обов'язки персоналу бригад швидкої допомоги, структуру захворювання в структурі швидкої допомоги;
- основи реаніматології: основні методи реанімації при гострій зупинці серця, гострій дихальній недостатності, алергічних, коматозних станах, при удушенні, утопленні, електротравмі; особливості реанімації і інтенсивної терапії у дітей і новонароджених;
- основи загального знеболювання, що застосовуються на догоспітальному етапі;
- основи діагностики і допомоги при невідкладних станах в клініці внутрішніх хвороб / при серцево-судинних захворюваннях, захворюваннях дихальних шляхів, черевної порожнини, алергічних захворюваннях /;
- основи діагностики і невідкладної допомоги при гострих захворюваннях та травмах живота;
- основи діагностики і невідкладної допомоги при травмах опорно-рухового апарату;
- основи діагностики і невідкладної допомоги при захворюваннях і травмах нервової системи;
- основи діагностики та невідкладної допомоги при гострих захворюваннях і травмах ока, носа, горла, вуха;
- загальні принципи невідкладної допомоги при акушерсько-гінекологічних захворюваннях;
- загальні принципи невідкладної допомоги при гострих психічних захворюваннях;
- основи діагностики і невідкладної допомоги при гострих екзогенних отруєннях;
- основи невідкладної допомоги при термічних ураженнях, утопленні;

- основи невідкладної допомоги при деяких інфекційних захворюваннях, при гострих захворюваннях і травмах в урології.

II. Спеціальні знання:

В розділі «Реанімація та інтенсивна терапія при невідкладних станах»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- покази та вміння проводити реанімаційні заходи при термінальних станах, викликаних гострими захворюваннями та нещасними випадками; умови відмови від реанімації у дітей і новонароджених;
- причини розвитку гострої дихальної недостатності, класифікацію, принципи лікування;
- причини, патогенез, класифікацію шоку, тактику та лікування його різновидностей;
- причини розвитку, класифікацію та лікування при алергічних та коматозних станах;
- основи реанімації і інтенсивної терапії при утопленні, удушенні, електротравмі;
- клінічне і фармакологічне обґрунтування застосування різних медичних препаратів, апаратури;
- основні методи загальної анестезії, що застосовуються на догоспітальному етапі в умовах загальнопрофільної бригади;
- апаратуру для інгаляційного наркозу, її характеристики та експлуатацію;
- апаратуру для проведення штучної вентиляції легень.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- діагностику і невідкладну допомогу при захворюваннях серцево-судинної системи /сучасну класифікацію, діагностику та лікування стенокардії, гострого інфаркту міокарду та його ускладнень, артеріальної гіпертензії, аневризми аорти, порушення ритму та провідності серця, дистрофічних ураженнях, пороках серця і кардіоміопатіях, тромбоемболії легеневої артерії;
- запис та розшифровку ЕКГ, її особливості при інфаркті міокарду, порушеннях ритму і провідності;
- діагностику і невідкладну допомогу при захворюваннях легеневої системи /пневмонії, астматичний статус;
- діагностику і невідкладну допомогу при цукровому діабеті/ гіпоглікемічна та діабетична кома/, при гіпотіреодній комі, при тиреотоксикозі.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих хірургічних захворюваннях, травмі та політравмі»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- діагностику та невідкладну допомогу при захворюваннях черевної порожнини /виразкова хвороба і її ускладнення, печінкова та ниркова коліки,

жовчо-кам'яна хвороба, панкреатити, гострий апендицит, защемлена кила, тромбоз мезентеріальних судин, кишкова непрохідність, аневризми черевної аорти;

- діагностику і тактику при ураженнях живота, клініку уражень паренхіматозних і порожнинних органів, особливості діагностики при закритих пораненнях органів черевної порожнини;
- діагностику і невідкладну допомогу при ураженнях органів грудної порожнини, механізм розвитку ГДН, принципи лікування різних видів пневмотораксу, тактику при гемотораксі;
- класифікацію опіків, періоди хвороби, патогенез і клініку опікового шоку, методи інтенсивної терапії.
- структуру та класифікацію, діагностику і невідкладну допомогу при пошкодженнях опорно-рухового апарату, кісток тазу, м'язів тканин; ураженнях судин; травми грудної клітки; політравмі;
- особливості травми опорно-рухового апарату у дітей і людей похилого віку;
- класифікацію ран, методи їх обробки і шляхи профілактики інфекційних ускладнень.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при захворюваннях і травмах нервової системи» лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- класифікацію і діагностику черепно-мозкової травми, клінічний перебіг різних форм комозійно-контузійного синдрому, загальні принципи лікування на догоспітальному етапі;
- класифікацію, діагностику і лікування травм спинного мозку, особливості транспортування;
- класифікацію, діагностику і невідкладну допомогу при гострих порушеннях мозкового кровообігу;
- діагностику і невідкладну допомогу при гострих запальних процесах головного і спинного мозку та його оболонки;
- класифікацію, діагностику та лікування судомних станів, особливості їх розвитку та перебігу у дітей;

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих отруєннях та інтоксикаціях»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- класифікація, шляхи надходження отруту до організму;
- методи видалення отрути з організму;
- антидотна терапія, основні принципи та термін застосування антидотів;
- симптоматична терапія;
- штучні методи детоксикації;
- патологічні синдроми при гострих отруєннях;
- етапи та принципи надання невідкладної допомоги при комах невизначеної етіології;
- отруєння хімічними сполуками;
- отруєння медикаментозними препаратами;

- отруєння алкоголем та його сурогатами;
- отруєння грибами та іншими рослинними отрутами.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях і невідкладних станах у дітей різних вікових груп»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку;
- нормальні значення життєвих показників для дітей різного віку;
- розпізнавання критичного стану у педіатричного пацієнта (перше враження, первинний огляд):
- забезпечення прохідності дихальних шляхів у дітей, оксигенотерапія та вентиляція;
- пульсоксиметрія, капнометрія;
- особливості патофізіології шоку у дітей. Класифікація шоку. Прояви та диференційна діагностика різних типів шоку у дітей:
- поняття про гіповолемічний, дистрибутивний, обструктивний, кардіогенний шок у немовлят і дітей старшого віку. Надання медичної допомоги: розрахунок об'єму інфузійної терапії та дозування вазоактивних ліків.
- специфічні педіатричні невідкладні стани (ларинготрахеїт/круп, дихальна недостатність у дітей з трахеостомою):
- дегідратація – гіповолемічний шок, септичний шок, кардіогенний шок:
- кома, гіпоглікемія, інтоксикація, судоми, діабетичний кетоацидоз, гіперкаліємія, особливості надання екстреної медичної допомоги:
- вроджені і набуті вади серцево-судинної системи. Критичні порушення ритму у дітей/ кардіоверсія у дітей різних вікових груп. Надання екстреної медичної допомоги:
- клінічні прояви та особливості надання екстреної медичної допомоги при менінгіті та енцефаліті;
- синкопе у дітей. Невідкладна медична допомога;
- первинний огляд травмованої дитини. Особливості забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі. Іммобілізація хребта травмованої дитини;
- дитина з напруженим пневмотораксом, відкритим пневмотораксом, масивним гемотораксом, тампонадою;
- кровотечі та інфузійна терапія;
- запобігання гіпотермії у травмованої дитини;
- опікова травма у дітей;
- ознаки насильства над дітьми або недостатній догляд за ними.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при травмах ЛОР-органів» лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- принципи діагностики і лікування при пораненнях, сторонніх тілах;
- діагностику і невідкладну допомогу при переломах кісток носу і носових кровотечах;
- діагностику та невідкладну допомогу при травмах глотки, гортані, стравоходу; запальних захворюваннях цих органів.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях та травмах ока»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- діагностику і невідкладну допомогу при гострому приступі глаукоми;
- діагностику і невідкладну допомогу при опіках, пораненнях очей, сторонніх тілах, та інших захворюваннях очей.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих акушерських розладах та гінекологічних захворюваннях»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- етіологію, патогенез і клініку токсикозів вагітних, невідкладну допомогу при еклампсії;
- діагностику і невідклану допомогу при кримінальних абортах, передчасних пологах, маткових кровотечах;
- загальні принципи ведення пологів поза стаціонаром;
- діагностику і лікування кровотеч при порушеній вагітності в пологах і післяпологовому періоді;
- клініку септичних захворювань /периметрит, метроендометрит/ та необхідну допомогу при них;
- діагностику і невідклану допомогу при позаматковій вагітності, апоплексії яєчників і дисфункційних маткових кровотечах;
- діагностику і тактику при гострих запальних захворюваннях жіночих статевих органів.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих психічних захворюваннях»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- клінічну картину основних психопатологічних синдромів, принципи невідкладної допомоги;
- діагностику і невідкладну допомогу при алкогольному психозі, шизофренії, реактивних станах, епілептичних випадках та епілептичному статусі;
- принципи госпіталізації.

В розділі «Діагностика а невідкладна допомога при інфекційних хворобах та інфекційний контроль»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- епідеміологію, етіологію, діагностику і невідкладну допомогу при тифопаратифозних захворюваннях, сальмонельозі, харчових токсикоінфекціях, грипі і його ускладненнях, дифтерії;
- діагностику і невідкладну допомогу при менінгококовій інфекції, менінгітах, енцефалітах, правцю ;
- діагностику та тактику, шляхи самозахисту при особливо-небезпечних карантинних інфекціях / холера, чума, сибірка, СНІД/;
- особливості протікання та невідкладну допомогу при інфекційних захворюваннях у дітей.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих захворюваннях і травмах в урології»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- невідкладну допомогу при гострій затримці сечі;
- основи діагностики і невідкладної допомоги при запальних захворюваннях сечових органів у чоловіків;
- основи діагностики і невідкладну допомогу при пораненнях сечово-статевих органів.

В розділі «Діагностика та невідкладна допомога при гострих ендокринних захворюваннях»

лікар медицини невідкладних станів повинен знати:

- збір анамнезу у пацієнтів з гострими розладами ендокринної системи за допомогою алгоритму SAMPLE;
- діабет. Патофізіологія. Поняття про низький та високий рівень глюкози у крові. Гіперглікемічні та гіпоглікемічні стани, диференціальна діагностика та невідкладна допомога;
- первинний та вторинний огляду пацієнтів з порушеним рівнем свідомості та підозрою на наявність у них діабету. Особливості надання екстреної медичної допомоги пацієнтам із гіпоглікемічною комою;
- особливості невідкладної допомоги при недиагностованому діабеті у пацієнтів літнього та похилого віку;
- гіперглікемія, патофізіологія її розвитку, невідкладна допомога на етапі ЕМД;
- прояви тиреотоксикозу та тиреотоксичного кризу, та відношення цих станів до гіпертиреозидизму.

ПОВИНЕН ВМІТИ:

I. Загальні вміння:

- зібрати інформацію про захворювання і правильно її оцінити;
- провести активне обстеження хворого, виявити загальні і спеціальні ознаки захворювання;
- оцінити важкість стану хворого, причини його;
- визначити об'єм і послідовність основних реанімаційних заходів, надати необхідну термінову допомогу;
- визначити необхідність спеціальних методів обстеження;
- обґрунтувати поставлений діагноз, план і проведення тактики ведення хворого до госпіталізації, забезпечити транспортування у стаціонар;
- оформити медичну документацію, передбачену законодавством по охороні здоров'я.

II. Спеціальні вміння:

- встановлення діагнозу термінального стану;
- серцево-легенева реанімація;
- внутрішньосудинне введення ліків, інфузійна терапія;

- відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів;
- проведення штучної вентиляції легенів;
- корекція больового синдрому при інфаркті міокарда;
- експрес- методи діагностики інфаркту міокарда;
- лікування пароксизмальної тахікардії;
- дефібриляція;
- корекція набряку легенів;
- корекція нападу бронхіальної астми;
- діагностика і невідкладна допомога при гострих гастроуденальних кровотечах;
- перша допомога при пневмотораксі;
- ведення пологів поза стаціонаром;
- транспортування хворих з ушкодженням кісток;
- промивання шлунку при отруєннях;
- діагностика і невідкладна допомога при гострих отруєннях;
- лікарська тактика при гострих порушеннях мозкового кровообігу;
- невідкладна допомога при епілептичному статусі;
- лікарська тактика при гострих інфекційних захворюваннях;
- невідкладна допомога при гострому приступі глаукоми.

Повинен володіти наступними маніпуляціями:

- запис та розшифровка ЕКГ;
- дефібриляція;
- проведення зовнішнього масажу серця;
- конікопункція, конікотомія;
- інтубація трахеї;
- штучна вентиляція легенів;
- венепункція;
- місцева анестезія;
- відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів;
- інгаляція кисню;
- зупинка зовнішніх кровотеч;
- тампонада порожнини носа;
- асептична обробка рани;
- катетеризація сечового міхура;
- транспортна іммобілізація;
- переведення закритого та клапанного пневмотораксу в відкритий;
- промивання шлунку;
- накладання бинтових пов'язок.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

(працюючи в базових відділеннях)

1. Термінальні стани. Передагонія, агонія, клінічна смерть
2. Діагностика раптової коронарної смерті. Причини, симптоми, лікувальні
3. Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів

4. Клініка та диференційна діагностика різних форм стенокардії. Невідкладна допомога.
5. Гострий коронарний синдром.
6. Гострі хірургічні захворювання шлунку і дванадцятипалої кишки та їх ускладнення.
7. Розшаровуюча аневризма аорти та ТЕЛА. Діагностика та лікування.
8. Невідкладна допомога і тактика лікування при відкритих і закритих пошкодженнях грудної клітки.
9. Черепно-мозкова травма (ЧМТ). Діагностика та лікування.
10. Гострі порушення мозкового кровообігу. Діагностика та лікування.
11. Інфекційні захворювання нервової системи. Менінгіти, енцефаліти, поліомієліт у пацієнтів різного віку. Діагностика та невідкладна допомога.
12. Токсидроми, діагностика, лікування.
13. Гострі отруєння бойовими отруйними речовинами. Діагностика, невідкладна допомога.
14. Гіповолемічний, дистрибутивний, обструктивний, кардіогенний шок удітей. Невідкладна допомога.
15. Поняття про гіповолемічний, дистрибутивний, обструктивний, кардіогенний шок. Невідкладна допомога.
16. Хребетно-спинномозкова травма. Клініка, діагностика, невідкладна допомога, принципи госпіталізації і транспортування.

Примітка.

Щорічно інтерн повинен підготувати 8 рефератів, з них 3 обсягом 25-30 стор., а 5 тезисно до 5 сторінок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога. Підручник під ред. І. С. Зозулі, А. О. Волосовця. // Підручник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2022. – 1646 с.
2. Невідкладні стани: діагностика та лікування. // Навчальний посібник. - Київ. - 2018. - 320 с.
3. Emergency Medicine a comprehensive study guide (ninth edition) Judith Tintinalli, Editor-in-Chief. 2020.
4. Bass, R. R., Lawner, B., Lee, D. and Nable, J. V. (2015) Medical oversight of EMS systems, in Emergency Medical Services: Clinical Practice and Systems Oversight, Second Edition (eds D. C. Cone, J. H. Brice, T. R. Delbridge and J. B. Myers), John Wiley & Sons, Ltd, Chichester, UK.
5. Bledsoe BE, Porter RS, Cherry RA. Paramedic Care: Principles & Practice, Volume 3, 4th Ed. Brady, 2012.
6. Закон України від 5 липня 2012 року № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу» (зі змінами). – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1116

«Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-2012Text>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1117 «Про затвердження Типового положення про станцію екстреної (швидкої) медичної допомоги». Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2012>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги». Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1114-2012-%D0%BF#Text>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 764 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1114». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/764-2019-%D0%BF#Text>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1118 «Про затвердження Порядку інформування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги про виклик екстреної медичної допомоги та їх направлення на місце події». Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2012-%D0%BF#Text>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1121 «Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків» 32

Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2012-%D0%BF#Text>

13. Положення про аварійний резерв лікарських засобів та виробів медичного призначення, затвержене Наказом МОЗ України від 07.12.2012 № 1019 «Про медичне забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1019282-12#n50>

14. Організація диспетчерської служби екстреної медичної допомоги (настанова). – К., 2016. – [інтернетресурс]. – https://www.dec.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/11/akn_dysp.pdf

15. Наказ МОЗ України від 03.04.2018 № 275/600 «Про затвердження Інструкції щодо організації взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій і Міністерством охорони здоров'я України в разі виникнення надзвичайних ситуацій». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0479-18#Text>

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1120 «Про соціальні пільги та гарантії медичних працівників системи екстреної медичної допомоги, залучених до ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій». Постанова за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1120-2012-%D0%BF#Text>

- 17.** Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій». Постанова за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-2015-%D0%BF#Text>
- 18.** Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1119 «Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події». Постанова за посиланням <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/11192012%D0%BF/print1360003604244711>
- 19.** Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 383-р «Про схвалення Концепції розвитку системи екстреної медичної допомоги». Розпорядження за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2019-%D1%80#Text>
- 20.** Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 р. № 111-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи екстреної медичної допомоги». Розпорядження за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-2020-%D1%80#Text>
- 21.** Наказ МОЗ України від 05.11.2020 р. № 252 «Єдиний класифікатор попередніх діагнозів для бригад екстреної медичної допомоги». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1277-20#Text>
- 22.** Наказу МОЗ України від 19.05.2020 р Київ № 1167 «Про затвердження Примірного табеля матеріально-технічного оснащення відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1167282-20#Text>
- 23.** Наказ МОЗ України від 24.09.2020 р. № 2179 «Порядок дій працівників системи екстреної (швидкої) медичної допомоги на випадок надзвичайної ситуації». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-20#Text>
- 24.** Постанова КМУ від 23 грудня 2020 р. № 1314 «Про внесення змін до Типового положення про станцію екстреної (швидкої) медичної допомоги». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-2020-%D0%BF#Text>
- 25.** Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1271 «Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події». – [інтернетресурс]. – <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-normativpributtya-brigad-ekstrenoyi-shvidkoyi-medichnoyi-dopomogi-na-misce-podiyii161220-1271>
- 26.** Наказ МОЗ України від 26.03.2021 № 583 «Про затвердження Правил виклику бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та Порядку транспортування пацієнтів (постраждалих) бригадами екстреної (швидкої) медичної допомоги у заклади охорони здоров'я». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-21#Text>
- 27.** Наказ МОЗ України від 04.08.2021 № 1627 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти». – [інтернетресурс]. – <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz->

mozukraini-vid-04082021--1627-pro-udoskonalennja-pidgotovki-z-nadannjadomedichnoi-dopomogi-osib-jaki-ne-majut-medichnoi-osviti

28. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2021-%D0%BF#Text>

29. Положення про деякі заходи безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України 22 липня 1993 року № 166 (в редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1751) «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України». – [інтернетресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-93#Text>

30. Рекомендації щодо організації роботи системи ЕМД за умови спалаху COVID-19 / Крилюк В.О. та ін. — Режим доступу:

https://drive.google.com/file/d/1ngHEti3Pqe6De_f0RuBlzIjXTS5p1jYv/view?fbclid=IwAR09jHdVcz_MeoN9SkcE_9iNbsovnBdCGNsg9WSkeoh9Dsk9rIjr4i53pjA

31. Кодекс цивільного захисту України, від 02.10.2012 р. № 5403 VI. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5403-17/print1360003604244711>

32. Наказ МОЗ України № 1020 від 07.12.2012 Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2008 року № 500. Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1020282-12#Text>

33. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.06.2016 № 612 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги». Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0612282-16#Text>

34. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги». Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1269282-19#Text>

35. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.11.2010 № 999 «Про затвердження форм звітності та медичної облікової документації служб швидкої та невідкладної медичної допомоги України». Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0147-11#Text>

36. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.06.2009 № 370 «Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги» Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0863-09#Text>

37. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Примірного табеля оснащення структурних підрозділів системи екстреної медичної допомоги» від 05.06.2020 р. № 1311. Наказ за посиланням: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-mozukraini-vid-05062020--1311-pro-zatverdzhennja-primirnogo-tabelja-osnaschennjastruktturnih-pidrozdiliv-sistemi-ekstrenoi-medichnoi-dopomogi>

38. Наказ МОЗ України від 18.07.2019 р № 1642 «Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78

«Охорона здоров'я»».

Наказ за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1642282-19#Text>

39. Наказ МОЗ України від 22.06.2021 р. № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторину лікарську (провізорську) спеціалізацію». Наказ за посиланням: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-mozukraini-vid-22062021--1254-pro-zatverdzhennja-polozhennja-pro-internaturu-tavtorinnu-likarsku-provizorsku-specializaciju>

40. Наказ МОЗ України від 24.02.2022 №368 Про затвердження стандарту екстреної медичної допомоги «Медичне сортування при масовому надходженні постраждалих на ранньому госпітальному етапі». – [інтерресурс].https://moz.gov.ua/uploads/7/36080dn_368_24_02_2022_dod_1.pdf

41. Наказ МОЗ від 28.02.2022 №389 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо первинної хірургічної обробки вогнепальних ран»; <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-28022022--389-pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacij-schodo-pervinnoi-hirurgichnoiobrobki-vognepalnih-ran>

42. Наказ МОЗ України від 02.03.2022 №391 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо етапності надання медичної допомоги

43. Екстрена і невідкладна медична допомога. Том I: допомога травмованим на до госпітальному етапі / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, Г. В. Загорій, А. А. Гудима та ін. Київ, 2017. 504 с.

44. Екстрена і невідкладна медична допомога. У VI т. Т. IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, Г. Ю. Цимбалюк, В. Ю. Кузьмін та ін.. – К.: Ожива. 2020. 300 с.